

УДК 273.13 (477.83)"1783"

Юрій СТЕЦИК
(Дрогобич)

**БІОГРАМИ ЧЕНЦІВ
ДРОГОБИЦЬКОГО ВАСИЛІАНСЬКОГО МОНАСТИРЯ
СВЯТИХ ВЕРХОВНИХ АПОСТОЛІВ ПЕТРА І ПАВЛА (1783 р.)**

На сьогодні, коли досліджено історію окремих василіанських монастирів у їх інституційному розвитку, постає необхідність звернутися до постаті самого ченця, який інколи випадає із загального контексту розвитку обителів. Адже особа монаха повинна стати головним об'єктом вивчення історії монастирів, в той час як монастирське господарство, сакральне мистецтво та культура виступають – як результат продуктивної праці чернецтва.

У церковній історіографії мало уваги приділяється питанням вивчення біографістики василіанського чернецтва. В основному акцент робиться на дослідженні визначних діячів або ж ієрархів Церкви, які проходили духовних вишкіл у середовищі василіанського чернецтва¹. Тож ставимо собі за мету заповнити ці прогалини в біографістиці Василіанського Чину.

Зібрані нами початкові, фрагментарні матеріали опираються в основному на каталоги ченців Святопокровської провінції ЧСВВ, яка була організована в 1739 р. Утворення цієї провінції супроводжувалося запровадженням нового монастирського діловодства. Зокрема в цей час запроваджуються каталоги монастирів та ченців, частина із яких опублікована та широко використовується в науковому обігу. Однак, ці каталоги відзначаються фрагментарністю і подана ними інформація носить переважно статистично-довідковий характер². Нам вдалося віднайти та опрацювати рукописний "Алфавітний каталог отців та братів польської Святопокровської провінції ЧСВВ". Цей каталог почав укладати 1 липня 1766 р. о. Анастасій Пйотровський, секретар Святопокровської провінції. У подальшому біографічні записи продовжили його наступники, які не вказали своїх персональних даних, однак відзначилися різними почерками та довели описи до першої третини XIX ст. Біографічні відомості відзначаються фрагментарністю та уніфікованою формою подання інформації. В ряді випадків опис життєвого шляху ченців не доведений до часу смерті³. У такому випадку залуцаємо інші джерела з метою встановлення часу та місця смерті. Зокрема, цінним в цьому питанні є "Пом'яник" Чину Святого Василія Великого, укладення якого започатковано в другій половині XVIII ст. і доведено до наших днів⁴. Також до нашого часу зберігся "Пом'яник Дрогобицького василіанського монастиря (кінець XVIII–XIX ст.)"⁵.

Для проведення дослідження залуцаємо звіт про персональні дані ченців Дрогобицького монастиря, який укладений настоятелем обителі у 1783 р. для перемишльського єпископа⁶. Адже, австрійська влада, проводячи релігійні реформи, вилучила монастирі із юрисдикції протоігумена Святоспаської провінції та перевела їх у підпорядкування місцевих єпископів. Відповідно перемишльські владики збирали статистичні та біографічні відомості про монастирі і чернецтво єпархії.

Персональний склад насельників Дрогобицького монастиря постійно змінювався та оновлювався, що було зумовлено його розбудовою. Адже монастир фундовано у 1775 р., в результаті об'єднання трьох довколишніх монастирів (Лішнянського, Летнянського, Дережицького). Першими насельниками Дрогобицької обителі стали ченці згаданих ліквідованих монастирів, що перетворилися на її монастирські фільварки та резиденції.

Історія монастиря у м. Дрогобичі, зокрема його ранній період 1775–1825 рр., досліджена нами і результати цих розвідок наведені в ряді публікацій⁷. Тож не будемо зупинятися на огляді підставового фактологічного матеріалу, а перейдемо до загальної просопографічної характеристики ченців Дрогобицького монастиря.

Статистичні джерела дають можливість простежити динаміку чисельності монастирської братії у дрогобицькому монастирі в хронологічних межах 1775–1802 рр.⁸

Студії

Роки	Пресвітер (отці)	Клерики (брати)	Лаїки (послушники)	Примітки	Разом
1775	7	3	–	2 – поза монастирем (Летня, Лішня)	10
1780	–	–	–		11
1781	–	–	–		18
1784	11	3	1		15
1785	11	3	1		15
1787	11	–	1		12
1790	11	–	1		12
1791	11	–	–	4 – поза монастирем	11
1795	12	–	1	2 – поза монастирем на місяцях	13
1797	9	4	–		13
1799	12	–	1		13
1800	10	2	–	3 – поза монастирем	12
1801	11	2	–		13
1802	10	2	–		12

Така нестабільність складу братії була зумовлена постійним переїздом ченців із монастиря в монастир, а також їх місійною діяльністю та проходженням чернечих студій в різних обителях провінції. Так, у 1786 р. до Дрогобича із Бучацького монастиря прибув отець Амврозій Гурлецький для студювання німецької мови. Із Дрогобича в цей час вибули: о. Лерегінус Канович, який вирушив до Підбужа 27 серпня 1786 р., отець Юстиніан Чолковський до Сяноку, брат Теофіл Дуринський вирушив до монастиря в Підгірцях⁹. Із наведених приміток у таблиці, що наведена вище, можна помітити, що певна кількість ченців (від 2 до 4) розподілялися по монастирських фільварках для управління господарством та для обслуговування церков.

Проаналізуємо тепер відомості про особовий склад Дрогобицького монастиря за 1783 р.:

- а) загальний вік – від 22 до 65 років;
 - б) час висвячення в ченці: як правило в 20–24 роки. Проте наявні винятки ранішого вступу в 13 – 19 років та пізнішого – 43 роки;
 - в) в монастирі перебували досить молоді за стажем ченці – від 2 до 7 років. Таких була меншість, бо більшість складали досвідчені ченці із 20–40 роками перебування в ЧСВВ;
 - г) більшість ченців походило із невеличких сіл (Боневичі, Неліпковиці, Полянчина) та міст (Стрий, Риботичі) Перемишльської землі, а також вихідці із сусідніх земель Руського воєводства: м. Львів, с. Звертів (Львівська земля), м. Канчуга (Сяноцька земля). Також до монастиря прибували вихідці із Брацлавського воєводства: Почаєва, Вінниці та їх околиць.
 - д) більшість проходили чернечі випробовування у новіціатах Почаєва чи Добромиля, де також склали чернечі обіти професа і тільки деякі у Білостоці, Битені, Крехові;
 - е) серед монастирської братії зустрічаємо незначну кількість ченців, що провадили душпастирську працю, більшість займалися освітньою діяльністю;
 - ж) більшість ченців відзначалася задовільним станом здоров'я і хворіла незначними тимчасовими захворюваннями
- з) під час здобуття теологічної освіти отримували піддияконівські та дияконівські свячення, а по завершенні навчання – іерейські свячення;
- и) після проходження новіціату та складення чернечих обітів професа монахи скеровувалися на освітні студії із риторики, філософії та теології. В основному навчалися у монастирських школах, які функціонували при окремих обителях Святопокровської провінції ЧСВВ (Лаврова, Добромиля, Щеплот, Львова, Замостя, Гощі) або ж поодинокі із них навчалися у колегіях інших католицьких згромаджень (отців-театинів або ж отців-езуїтів у Львові, Перемишлі). Окремі із них вивчали канонічне право. Більшість ченців на кінець XVIII ст. володіли в основному “руською” мовою і тільки поодинокі із них знали латинську мову. На жаль, джерела не фіксують відомостей про рівень оволодіння польською мовою, а натомість звертають увагу на вивчення граматики німецької мови. Адже м. Дрогобич після 1772 р. увійшло до складу Австрійської імперії, і тому відповідний акцент робився на вивченні офіційної державної мови, оскільки в цей час більшість вихідної монастирської документації велася німецькою мовою. Особливо листування монастирської канцелярії із державними органами влади;

і) відповідно до отриманої освіти, фаху, здібностей та чернечого ступеня (новик – брат – отець) на монахів покладалися певні обов'язки щодо обслуговування монастиря та храму. Серед монастирських обов'язків можна виокремити наступні посади: ректор, ігумен, вікарій, прокуратор, економ, студент, викладач, магістр, професор, послушник, тесляр. Аналогічно можна виокремити і церковні обов'язки ченців: ризник, сповідник, проповідник, місіонер, парох, сотрудник пароха, катехит. В окремих випадках ченці звільнялися від виконання церковних обов'язків: у випадку досягнення старечого віку та проголошення емеритом (70–80 років), і в іншому випадку під час проходження навчання або ж відбуття новіціату чи за умови відсутності будь-яких чернечих студій та свячень¹⁰.

Таким чином, монастирська братія об'єднувала в собі як молодше, так і старше покоління (людей із різним досвідом), а також більшість вихідців із західноукраїнських земель, що увійшли до складу Австрійської імперії. Більшість ченців працювали над духовним вдосконаленням своєї особи, і тільки частина із них провадила пастирську та місійну діяльність.

Додаток I

**Звіт про персональні дані ченців Дрогобицького монастиря
Перемишльської єпархії укладений 1783 р.**

[день не вказано]*

Ім'я та прізвище ченця	Край народження	Час та місце вступу до чернецтва	Час та місце складення чернечих обітів	Свячення	Студії	Монастирські обов'язки	Церковні обов'язки	Вік	Примітки
о. Гліцерій Дубицький	польський	10.05.1762 Почаїв	01.07.1763 Почаїв	17.10.1765 піддиякон 19.10.1767 ієромонах	теологія та канонічне право у Добромилі	професор (1р.) вікарій проповідник місіонер (5 р.) ректор школи в Дрогобичі (8р.)		46	Останні 19 р. проживав у Галичині працював над новою фундацією цього монастиря усуваючи недоліки у побудові
о. Августин Ставинський	польський	15.08.1769 Почаїв	15.08.1770 Почаїв	30.06.1774 піддиякон диякон ієромонах	теологія та канонічне право у Віленському алломнаті	професор риторики (2 р.) філософії і математики (6 р.) проповідник (1 р.), вікарій (5 р.)	філософ марематик теолог, але не душпастир	34	проживав у Галичині постійно 5 р.
о. Маркіян Тарнавський	галицький	18.09.1773 Добромиль	18.01.1780 Добромиль	02.02.1780 піддиякон 05.02.1780 диякон 18.02.1780 ієромонах	теологія у Львівському монастирі св. Юрія	професор риторики та поезики в Дрогобичі (2 р.)	проповідник професор гуманістики	27	проживав у Галичині постійно 5 р.
о. Лука Кондрацький	польський	14.08.1776 Почаїв	22.08.1777 Добромиль	02.02.1779 піддиякон диякон 20.02.1779 ієромонах	теологія у Львівському монастирі св. Юрія	місіонер та проповідник (2 р.)	добрий проповідник, душпастир, професор гуманістики	32	проживав у Галичині 7 р.

* Державний архів у Перемишлі (Archiwum Państwowe w Przemyślu). – Archiwum Biskupstwa Greckokatolickiego w Przemyślu. – Sygn. 222. – S. 1–4.

Студії

о. Себастьян Івашкевич	галицький	14.10.1773 Добромиль	07.01.1779 Добромиль	10.03.1779 ієромонах	теологія Львів Лаврів	професор синтаксису в Дрогобичі (1 р.)	проповідник, душпастир,	26	проживав у Галичині постійно 7 р.
о. Юстин Чеховський	галицький	01.08.1777 Почаїв	01.08.1778 Почаїв	26.10.1780 піддиякон 01.08.1781 диякон 16.08.1783 ієромонах	теологія Львів Лаврів	професор класики в Дрогобичі (3 р.)	професор душпастир	26	проживав у Галичині постійно 5 р.
о. Гедеон Будзинський	галицький	08.09.1744 Почаїв	08.09.1745 Білосток	15.08.1747 піддиякон диякон 25.10.1749 ієромонах	монастирські студії	священик на місіях	хорист	60	проживав у Галичині постійно 5 р. здоровий
о. Теоктист Лесньовський	галицький	20.08.1761 Почаїв	18.08.1762 Почаїв	06.10.1763 піддиякон диякон 02.02.1764 ієромонах	філософія (1 р.)	катехит (6 р.) капелан (3 р.)	місіонер	56	проживав у Галичині постійно 5 р.
о. Інокентій Левицький	галицький	01.08.1750 Крехів	01.08.1751 Крехів	09.10.1752 піддиякон 01.06.1752 диякон 25.03.1755 ієромонах	монастирські студії	виконував різні послужання в монастирі	місіонер	65	проживав у Галичині постійно 16 р.
бр. Герасим Крубович	галицький	01.08.1778 Добромиль	не профес	немає жодних	філософія у Збаражі	професор середньої школи у класі граматики	студент першого року	23	проживав у Галичині постійно 5 р.
бр. Василь Сроковський	галицький	06.08.1776 Почаїв	не профес	немає жодних	філософія у Збаражі	професор початкової школи у Дрогобичі	студент першого року навчання	22	проживав у Галичині постійно 3 р.
бр. Гедеон Дунаєвський	галицький	21.03.1778 Добромиль	28.03.1779 Добромиль	немає жодних	філософія у Дрогобичі	професор початкової школи у класі граматики	студент першого року навчання	30	проживав у Галичині постійно 5 р.
бр. Тадей Домбровський	галицький	29.08.1777 Почаїв	01.07.1778 Почаїв	немає жодних	філософія у Дрогобичі	прокуратор	студент першого року навчання	23	проживав у Галичині постійно 4 р.
бр. Сильвестр Плуйка	галицький	16.01.1777 Добромиль	02.02.1778 Добромиль	монах лаїк	монастирські студії	тесляр		40	весь час перебував в Галичині
о. Ларіон Гаєвський	польський	Битень Литовська провінція	Битень	ієромонах	теологія у Браунсбергу	професор німецької мови в Дрогобичі (1 р.)		30	лютий 1783 вибув до Литовської провінції де й помер
бр. Віктор Юркевич	польський	09.09.1779 Почаїв	10.09.1780 Почаїв	немає жодних	філософія у Дрогобичі (1 р.)	жодні		23	07.05.1782 вибув до Польської провінції
бр. Никанор Зеленецький	галицький	15.08.1776 Почаїв	17.08.1777 Почаїв	немає жодних	філософія у Дрогобичі (1 р.)	жодні		24	29.04.1782 вибув до Польської провінції

[відсутні дані про час, місце укладення звіту і оригінали підпису та печатки]

**Біограми ченців, які проживали у Дрогобицькому монастирі
станом на 1783 р.**

Дубицький Гліцерій

Світське ім'я – Григорій. Син Сильвестра та Анни із роду Мікташевських. Народився в місяці квітні 1738 р. у м. Вінниці Брацлавського воєводства. Вивчав риторику – 4 роки. Вступив до Любарського монастиря дня 20 травня 1762 р.^a Звідки був відправлений до Почаєва для проходження новіціату. Через рік 1 липня 1763 р., після складення чернечих обітів, відісланий до Гощі для здобуття освіти. Через рік направлений на філософські студії до Лаврівського монастиря, де 19 жовтня 1764 р. стає піддияконом, а незабаром посвячений у диякони^b. Після завершення курсів із філософії направлений до Добромиля для студювання спекулятивної теології, де був висвячений у пресвітери дня 17 жовтня 1766 р. високодостойним Атанасієм Шептицьким, Перемишльським владикою^b. Після завершення чотирьохрічного курсу з теології направлений до монастиря в Замостя, де виконував обов'язки місіонера та проповідника дому. Після 5 років цієї праці направлений до Дрогобича для виконання обов'язків у новоствореному Дрогобицькому монастирі, який утворено в результаті об'єднання трьох довколишніх монастирів: Летнянського, Лішнянського та Дережицького. Спорудив нову церкву разом із школою в якій навчав латинської мови хлопців шкільного віку, філософії разом із математикою. У 1780 р. на Тороканській капітулі школу була піднесено до рівня головної^c.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski... Т. II. (01.07.1766, Ovruciae)*, місце зберігання – Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника. Відділ рукописів (далі – ЛННБ ВР. Відділ рукописів). – Ф. 3. – Спр. МВ-435. – С. 434).

^a За іншими даними 10 травня 1762 р. вступив до Почаївського монастиря (див.: Звіт 1783 р.).

^b За іншими даними 17 жовтня 1765 р. в один день отримав піддияконівські та дияконівські свячення (див.: Звіт 1783 р.).

^b За іншими даними 19 жовтня 1767 р. отримав ієрейські свячення (див.: Звіт 1783 р.).

^c Був ректором школи в Дрогобичі впродовж 8 років (за відомостями станом на 1783 р.) (див.: Звіт 1783 р.). Після утворення Галицької провінції ЧСВВ (1780 р) обраний секретарем, а на Лаврівській капітулі (15 серпня 1784 р.) консультором (радником) провінції у Перемишльській єпархії. (Витяг з “Пом'яника” Чину Святого Василя Великого – місяць жовтень // режим доступу http://www.bazylianie.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=404:lr-15&catid=16:historiazakonu&Itemid=3) Із 1800 по 1811 р. – ігумен Крехівського монастиря. Помер 7 жовтня 1813 р. (місце смерті не встановлено) (Соловка О. О. Гликерій Дубицький 1738–1813 рр. // 150 славних українців Дрогобиччини. – Дрогобич, 2012. – С. 59–60).

Ставинський Августин

Світське ім'я – Антоній. Батьки – Андрій та Катерина. Народився у 1746 р. в м. Корін^a. Закінчив два курси філософських студій. Вступив до чернецтва 15 серпня 1769 р. у Почаєві. Після одного року чернечих випробовувань у новіціаті 15 серпня 1770 р. склав чернечі обіти професа та відправлений на теологічні студії до Віленського алюмнату. По чотирьох роках навчання повернувся із Вільна на територію Святопокровської провінції^b. Призначений професором риторики у Білостоці. Через два роки переїхав до Луцька, де був вчителем філософії, а із 1777 р. став професором філософії. 1779 р. прибув до Замостя для ведення філософського курсу. Із Замостя переїхав до Дрогобича, будучи професором філософії у нищих класах монастирської школи та професором риторики у гімназії. 1784 р. – префект і катехит головної нормальної школи у Дрогобичі. 1786 р. призначений директором монастирської школи у Бучачі. 22 листопада 1810 р. – резидент у Крехівському монастирі^b.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski... Т. I. (01.07.1766, Ovruciae)*, місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-614. – С. 114).

^a За національністю був поляком (див.: Звіт 1783 р.).

^b 30 червня 1774 р. – отримав піддияконські, дияконські та ієрейські свячення (див.: Звіт 1783 р.).

^c Час та місце смерті не встановлені (авт.).

Тарнавський Маркіян

Світське ім'я – Михайло. Батьки – Іван та Єва. Народився 16 липня 1755 р. в м. Канчуга Сяноцького повіту. Вступив до чернецтва 11 вересня 1773 р. у Добромилі. Після року випробування у новіціаті склав тимчасові чернечі обіти. Відправлений до Замостя для проходження філософських студій. По їх завершенні скерований до Овруча, а далі до Кам'янця на теологічні студії. Через 1 рік та 3 місяці переїхав до Львова, монастиря св. Юрія, де продовжив студії з теології впродовж 1 року та 9 місяців. У 24 роки повернувся до Добромиля для складення довічних чернечих обітів професа^a. 19 січня 1780 р. відправлений до Львівського монастиря св. Юрія^b, а 18 серпня 1781 р. до Дрогобича для виконання обов'язків префекта школи та професора риторики. 26 серпня 1781 р. у Страшевичах отримав ієрейські свячення із рук холмського владика та перемишльського адміністратора Максиміліана Рилла^c. Впродовж 11 р., починаючи із 1782 р. перебував у Дрогобицькому монастирі, виконуючи різні обов'язки: викладав риторику та поезію для юнаків (3 роки), професор, катехит, директор Головної нормальної школи (8 років)^d. Після цього відправлений до Бучача, де впродовж 4 років виконував ті ж самі обов'язки у монастирській школі^e.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anas-tasium Piotrowski... Т. II. (01.07.1766, Ovruciae)*, місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-435. – С. 792).

^a За іншими даними 18 січня 1780 р. – час складення обітів професа (див.: Звіт 1783 р.).

^b Для проходження студій з теології (див.: Звіт 1783 р.).

^c За іншими даними отримав свячення у наступній послідовності: 2 лютого 1780 р. – піддиякон, 5 лютого 1780 р. – диякон, 18 лютого 1780 р. – ієромонах (див.: Звіт 1783 р.).

^d Професор риторики та поетики, проповідник (див.: Звіт 1783 р.).

^e 10 березня 1823 р. упокоївся о. Маркіян Тарнавський – секретар, радник і перший радник Галицької Провінції, довголітній педагог і директор василіанських шкіл у Дрогобичі та Бучачі (Витяз з "Пом'яника" Чину Святого Василя Великого – місяць березень // режим доступу http://www.bazylianie.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=226:2010-03-23-21-47-02&catid=16:historiazakonu&Itemid=3).

Кондрацький Лука

Світське ім'я – Лев. Батьки – Симеон та Марія. Народився у 1752 р. на теренах Винницького повіту Брацлавського воєводства. Вступив 14 серпня 1776 р. до чернечого стану в Почаєві. Після отримання габіту скерований для проходження новіціату до Добромиля, де через рік, по завершенні аскетичних випробувань, склав чернечі обіти професа^a. Відправлений до Лаврова для студіювання філософії. Через рік вибув до Львівського монастиря св. Юрія для проходження теологічних студій впродовж трьох років. У лютому 1779 р. отримав ієрейські свячення із рук київського митрополита і львівського владика Лева Шептицького^b. По завершенні теологічних студій у серпні 1781 р. відправлений до Дрогобицького монастиря, де був місіонером, проповідником, вчителем німецької мови^c. 1784 р. сотрудник пароха у Дрогобичі, де й помер раптово, будучи фізично здоровим.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anas-tasium Piotrowski... Т. II. (01.07.1766, Ovruciae)*, місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-435. – С. 774).

^a Це відбулося 22 серпня 1777 р. (див.: Звіт 1783 р.).

^b Свячення отримав у такій послідовності: 2 лютого 1779 р. – піддиякон і диякон, 20 лютого 1779 р. – ієромонах (див.: Звіт 1783 р.).

^c Також був професором гуманістики (див.: Звіт 1783 р.).

Івашкевич Себастьян

Світське ім'я – Симеон. Батьки – Іван та Катерина. Народився 1757 р. у м. Риботичі. Вступив до чернецтва в 1773 р. у Добромильському монастирі^а. Відправлений до Загайців для закінчення класу синтаксису, а далі переїхав до Щеплот для проходження студій з риторики, яку продовжив вивчати в Унівській архимандрії, де також протягом двох років проходив студії із філософії. Після цього переїхав на теологічні студії до Львівського монастиря Св. Юрія. По виповненні 24 років склав довічні обіти професа у Добромилі^б та скерований до Львова для завершення студій. 18 серпня 1781 р. – вибув до Лаврова на студії із моральної та догматичної теології, які завершив у серпні 1782 р. Отримав дияконівські свячення із рук перемишльського владики Максиміліана Рилла. В цьому ж році призначений вчителем синтаксису в Дрогобицькій монастирській школі. 1784 р. – парох у с. Дерезичі, що належали до Дрогобицького монастиря^в.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski... Т. III. (01.07.1766, Ovruciae)*, місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-436. – С. 946).

^а 14 жовтня 1773 р. вступив до чернецтва (див.: Звіт 1783 р.).

^б 7 січня 1779 р. склав чернечі обіти професа та 10 березня 1779 р. отримав ієрейські свячення (див.: Звіт 1783 р.).

^в Час та місце смерті не встановлені (авт.).

Чеховський Юстин

Світське ім'я – Іван. Народився 19 серпня 1758 р. у м. Львів. Закінчив Львівську академію. Вступив до чернецтва 1 серпня 1777 р. у Почаєві. Далі проходив філософські студії в Уневі. 2 серпня 1778 р. переїхав до Лаврова на теологічні студії^а. Отримав 1 серпня 1781 р. дияконівські свячення із рук холмського владики та адміністратора перемишльської єпархії Максиміліана Рилла. Після одного року проходження теологічних студій переїхав до Львова для продовження цих студій. У лютому 1782 р. відправлений до Дрогобича для виконання обов'язків вчителя. Із 1784 р. – професор головної школи у Дрогобичі^б.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski... Т. II. (01.07.1766, Ovruciae)*, місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-435. – С. 733).

^а 1 серпня 1778 р. – склав чернечі обіти професа у Почаєві (див.: Звіт 1783 р.).

^б Час та місце смерті не встановлені (авт.).

Будзинський Гедеон

Світське ім'я – Григорій. Батьки – Іван та Галина. Народився 1724 р. у Замості. Хорист та послушник. Вступив до чернецтва 8 липня 1744 р. у Почаєві. Після року випробовувань у новіціаті 1745 р. склав чернечі обіти професа у Білостоці. Також у Білостоцькому монастирі в 1749 р. отримав ієрейські свячення із рук луцького владики Теодозія Рудницького, перебуваючи в цій обителі до 1759 р.^а Надалі скеровувався до різних монастирів Святопокровської провінції: Луцька (1 р., ризник), Загорів (4 р., вікарій), у 1763 р. до Поддембець (1 р., сповідник), 1765 р. до Краснопуці (1 р., сповідник), 1766 р. до Віцина (1 р., вікарій), Летні (1 р. та 6 місяців, резидент), Львівського монастиря Св. Юрія (6 місяців, прокуратор), Зимного (1 р., прокуратор), Луки (2 р., резидент), Семенок (ризник), Манковка (резидент), Колодіжне (вікарій). У 1774 р. відправлений до Зимненського монастиря, де проживав впродовж двох років, а потім відправлений до Замостя для виконання обов'язків пароха на одному із передмість Замостя. Згодом із Замостя переїхав до Білостока на посаду вікарія. Звідтіля у жовтні 1780 р. вибув до Верхрати, де призначений вікарієм обителі. У вересні 1781 р. переїхав до Домашова, будучи ризником та сповідником, а незабаром у 1784 р.^б відправлений до Спасу для виконання обов'язків сповідника, де й помер за одним записом 12 березня 1786 р., а за іншим – у травні 1787 р.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski... Т. I. (01.07.1766, Ovruciae)*, місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-614. – С. 356.)

^a Перед ієрейськими свячення 15 серпня 1747 р. отримав піддияконівські та дияконівські свячення (див.: Звіт 1783 р.).

^b Станом на 1783 р. проживав у Дрогобицькому монастирі, де виконував обов'язки місіонера та хориста (див.: Звіт 1783 р.).

Лесньовський Теоктист

Світське ім'я Теодор. Батьки – Данило та Марія. Народився 8 лютого 1729 р. в с. Полянчики на тернах Перемишльської землі. Закінчив клас риторики. Вступив 20 серпня 1761 р. до чернецтва у Почаєві. Після року випробовування у новіціаті 18 серпня 1762 р. склав чернечі обіти професа. Впродовж 6 місяців студював філософію у Лаврові. По завершенні студій 30 вересня 1762 р. у Страшевичах отримав дияконівські свячення^a. Відправлений до Білинського монастиря. У травні 1763 р. в Страшевичах уділено ієрейські свячення із рук перемишльського владики Атанасія Шептицького^b. По свяченнях повернувся до Білини, де був проповідником впродовж 2 років та 6 місяців, а далі відправлявся до інших монастирів провінції: Львівського монастиря св. Івана (6 місяців), св. Онуфрія (капелан та касир, 10 місяців), Унів (проповідник, 1 рік), Лаврів (прокуратор, проповідник, 1 рік), Дерезичі, Ясениця, Підгірці (парох в Голубиці, 2 роки 6 місяців), Малейовці (священик та парох, 2 роки), з травня 1777 р. – вікарій у Сокульці, з серпня 1782 р. – резидент у Летні – як резиденції Дрогобицького монастиря, 1784 р. – адміністратор парафії у Летні^b.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski... Т. III. (01.07.1766, Ovruciae)*, місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-436. – С. 1099).

^a За іншими даними 6 січня 1763 р. отримав піддияконівські та дияконівські свячення (див.: Звіт 1783 р.).

^b За іншими даними став ієреєм 2 лютого 1764 р. (див.: Звіт 1783 р.).

^c Був капеланом, катехитом, місіонером (дивись Звіт 1783 р.). Часу та місця смерті встановити не вдалося (авт.).

Левицький Інокентій

Світське ім'я – Іван. Батьки – Габріель та Євдокія. Народився 12 вересня 1718 р. у с. Звертів Львівського дистрикту. Вступив до чернецтва 1 серпня 1750 р. у Крехівському монастирі. Після року чернечих випробовувань у новіціаті 1 серпня 1751 р. склав чернечі обіти професа та продовжував перебувати у Крехові впродовж 3 років. 6 січня 1753 р. у м. Львові отримав дияконівські свячення із рук львівського владики Лева Шептицького. Переїхав до Щеплотського монастиря, де протягом 9 років був прокуратором та рефектарієм обителі. 25 березня 1755 р. у с. Страшевичі отримав ієрейські свячення із рук перемишльського владики Онуфрія Шумлянського. Надалі переїхав до монастиря у Бесідах, де був прокуратором 2 роки., а далі до Добромилля – прокуратор 3 роки, до Щеплот – прокуратор 2 роки. Повернувся до Добромилля та скерований до Комарник – як резиденції цього монастиря, будучи прокуратором. Звідтіля переїхав знову до Щеплот, де призначений ризником, а далі до Святоспаського монастиря, будучи ризником та парохом у с. Висоцьке Верхне – резиденції Лаврівського монастиря. У 1776 р. відправлений до Чернеляви на посаду вікарія, у травні 1778 р. – до Львівського монастиря св. Івана, а у квітні 1780 р. – до Верхрати, будучи вікарієм у Ямниці. 6 червня 1780 р. виїхав із Верхрати до Дрогобича^a, де у 1784 р. був резидентом та ризником у Лішні, що належала до Дрогобицького монастиря^b.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski... Т. II. (01.07.1766, Ovruciae)*, місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-435. – С. 576).

^a Станом на 1783 р. був місіонером Дрогобицького монастиря (див.: Звіт 1783 р.).

^b Помер 1792 р. у Галичині (Лось В., Сінкевич Н. *Catalogus partum et fratrum defunctorum* Чину св. Василія Великого у фондах інституту рукописів НБУВ (середина XVIII – початок XIX ст.) // Генеалогічні записки. – Вип. 12 (нової серії 6). – Львів, 2014. – С. 88.).

Крубович Герасим

Світське ім'я – Габріель. Батьки – Олександр та Анна. Народився 13 липня 1760 р. в с. Неліпковиці Перемишльської землі. Закінчив клас риторики у Ярославі. 1 серпня 1778 р. вступив до чернецтва у Добромилі. Після року випробовувань 1779 р. не склав чернечих обітів професа, оскільки ще не досягнув 24-річного віку. 15 серпня 1779 р. відправлений до Святоспаського монастиря для проходження студій із риторики. У січні 1781 р. скерований до монастиря у Збаражі на студії із філософії. В кінці студій у серпні 1782 р. переїхав до Лаврова для вивчення моральної та догматичної теології. Через рік скерований до Львівської академії для здобуття теологічної освіти. 29 серпня 1783 р. переїхав до монастиря у Дрогобичі для викладання граматики у монастирській школі^a. Згодом переїхав із Галичини на терени польської провінції ЧСВВ^b.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski... Т. II. (01.07.1766, Ovruciae)*, місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-435. – С. 400).

^a Станом на 1783 р. залишався непрофесом. Був братом, оскільки не отримав жодних свячень (див.: Звіт 1783 р.).

^b Час та місце смерті не встановлені (авт.).

Сроковський Василь

Світське ім'я – Валентин. Батьки – шляхтичі Григорій та Анна. Народився 9 лютого 1762 р. у м. Львові. Закінчив клас синтаксису у Львівській академії. Вступив до чернецтва 1 серпня 1775 р. у Почаєві^a. Після року випробовування у новіціаті не склав чернечих обітів професа^b. 6 серпня 1776 р. переїхав до монастиря у Білостоці для проходження студій з риторики. По їх завершенні у вересні 1780 р. вибув до монастиря у Збаражі на студії з філософії. Із серпня 1782 р. – вчитель нижчих класів у Дрогобицькій нормальній школі. Через один рік скерований до Львова для проходження теологічних студій^b. У 1784 р. вивчав теологію на другому курсі Львівської академії^c.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski... Т. I. (01.07.1766, Ovruciae)*, місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-614. – С. 164).

^a За іншими даними 6 серпня 1776 р. – вступив до чернецтва у Почаєві (див.: Звіт 1783 р.).

^b Станом на 1783 р. продовжував залишатися непрофесом (див.: Звіт 1783 р.).

^b Станом на 1783 р. проживав у Дрогобицькому монастирі, будучи братом та професором початкових класів (див.: Звіт 1783 р.).

^c Час та місце смерті не встановлені (авт.).

Дунаєвський Гедеон

Світське ім'я – Григорій. Батьки – Андрій та Варвара. Народився 10 січня 1752 р. у Львівському дистрикті. 21 березня 1778 р. вступив до чернецтва у Добромилі. 28 березня 1779 р. склав чернечі обіти професа та відправлений на студії з риторики до Збаража. По їх завершенні переїхав до Крехова на вищі студії з риторики. У серпні 1781 р. скерований до Дрогобича для проходження філософських студій, де був одночасно вчителем граматики у нижчих класах. У кінці цього ж року відбув із Галичини до польської провінції ЧСВВ^a.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anas-*

tasium Piotrowski...Т. II. (01.07.1766, Ovruciae), місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-435. – С. 378).

^a Станом на 1783 р. проживав у Дрогобицькому монастирі, продовжуючи навчатися. Залишався братом та не отримав ще жодних свячень (див.: Звіт 1783 р.). Помер 4 травня 1812 р. у Білостоці. До цього був ігуменом у Тригір'ї (Лось В., Сінкевич Н. *Catalogus partum et fratrum defunctorum* Чину св. Василя Великого у фондах інституту рукописів НБУВ (середина XVIII – початок XIX ст.) // Генеалогічні записки. – Вип. 12 (нової серії 6). – Львів, 2014. – С. 100).

Домбровський Тадей

Світське ім'я – Тома. Батьки – шляхтичі Йосиф та Маріанна. Народився 7 березня 1762 р. у м. Стрий Жидачівського дистрикту. Закінчив клас поетики у Шаргородській школі. Вступив до чернецтва 29 серпня 1777 р. у Почаєві. Після року випробовувань у новіціаті 1 липня 1778 р. склав чернечі обіти професа. Відправлений до Білостоцького монастиря на студії з риторики. У серпні 1780 р. переїхав до монастиря у Збаражі на студії із філософії, а через два роки у січні 1782 р. відбув до Золочова, будучи прокуратором обителі. У серпні 1782 р. переїхав до Дрогобича, де продовжив вивчати курс філософії^a, а із 1784 р. призначений прокуратор цієї обителі^b.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski...Т. III. (01.07.1766, Ovruciae), місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-436. – С. 1095).*

^a Станом на 1783 р. залишався братом Дрогобицького монастиря, оскільки не отримав ще жодних свячень (див.: Звіт 1783 р.).

^b Час та місце смерті не встановлені (авт.).

Плуйка Сильвестр

Світське ім'я – Симеон. Батьки – Стефан та Анна. Народився 1 липня 1736 р. у с. Боневичі Перемишльської землі. Вступив до чернецтва 30 січня 1779 р. у Добромили^a. Після року випробовувань у новіціаті 2 лютого 1780 р. склав чернечі обіти професа^b. Протягом 7 років був ремісником у Добромильському монастирі. У липні 1781 р. скерований до Дрогобицького монастиря, де був послушником^b.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski...Т. III. (01.07.1766, Ovruciae), місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-436. – С. 1057).*

^a За іншими даними 16 січня 1777 р. вступив до чернецтва у Добромили (див.: Звіт 1783 р.).

^b За іншими даними склав чернечі обіти професа 2 лютого 1778 р. у Добромили (див.: Звіт 1783 р.).

^b Станом на 1783 р. був братом Дрогобицького монастиря, оскільки не отримав жодних свячень. Проходив чернечі студії у Дрогобичі. За професією – тесляр (див.: Звіт 1783 р.). Час та місце смерті не встановлені (авт.).

Юркевич Віктор

Світське ім'я – Василь. Батьки – Іван та Марія. Народився 3 березня 1762 р. у с. Почаїв Кременецького дистрикту. Вступив до чернецтва 6 серпня 1778 р. у Почаєві^a. Після року випробовувань у новіціаті 20 серпня 1779 р.^b склав чернечі обіти професа у Крехівському монастирі, куди скерований на студії з риторики^b.

(рукописне джерело – *Catalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae... conscriptus secretarum ARP Anastasium Piotrowski...Т. III. (01.07.1766, Ovruciae), місце зберігання – ЛННБ. Відділ рукописів. – Ф. 3. – Спр. МВ-436. – С. 1175).*

^a За іншими даними 9 вересня 1779 р. вступив до чернецтва (див.: Звіт 1783 р.).

^b За іншими даними 10 вересня 1780 р. – склав чернечі обіти професа (див.: Звіт 1783 р.).

^b Станом на 1783 р. був братом Дрогобицького монастиря, де протягом одного року проходив філософські студії (див.: Звіт 1783 р.). Час та місце смерті не встановлені (авт.).

Примітки:

¹ Балик Б. “Катафальк Чернечий” василіян XVII – XVIII ст. // Чину Святого Василя Великого (далі – Записки ЧСВВ). – Рим, 1973. – Серія II. – Секція II. – Т. VIII. – С. 67–98; *Скрутень Й.* Життєписи Василян. Виймок з рукописного збірника митрополита Л. Кишки // Там само. – Т. I. – Вип. 1. – С. 105–130; Вип. 2–3. – С. 284–291; Т. II. – Вип. 1–2. – С. 123–138; Вип. 3–4. – С. 376–401; Т. III. – Вип. 3–4. – С. 496–520; Т. IV. – Вип. 1–2. – С. 219–236.

² *Catalogus monasteriorum et personarum provinciae protectionis B. V. Mariae Ordinis S. Basilii Magni. Anni 1754* // Записки ЧСВВ. – Рим, 1979. – Серія II. – Секція I. – Т. XL. – С. 102–124; *Catalogus monasteriorum Ordinis S. Basilii Magni provinciae protectionis Beatissimae Virginis Mariae cum residentibus in iis Religiosis Patribus et Fratribus ex dispositione Religiosissimi Patris Domini Josephi Morgulec in capitulo Unioviae celebrato electi superioris provincialis confestus ex Anno 1776 in Annum 1777* // Там само. – Рим, 1979. – Серія II. – Секція I. – Т. XL. – С. 55–176; *Tabella monasteriorum Ordinis S. Basilii M. provinciae tituli protectionis B. V. Mariae in Dominio Regni Poloniae situorum et tabella monasteriorum in moderno Dominio Caesareo-Regiae Majestatis situorum 1772–1773* // Там само. – Рим, 1979. – Серія II. – Секція I. – Т. XL. – С. 126–142.

³ Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаніка. Відділ рукописів (далі – ЛННБ ВР) – Ф. 3. – Спр. 435, 436, 614.

⁴ Вибір з “Пом’яника” Чину Св. Василя Великого січень – грудень // режим доступу http://www.bazylianie.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=226:2010-03-23-21-47-02&catid=16:historiazakonu&Itemid=3

⁵ Відділ фондів музею “Дрогобиччина”. – Од. зб. КВ-4930/А. – 89 арк.

⁶ Державний архів у Перемишлі (Archiwum Państwowe w Przemyślu). – Archiwum Biskupstwa Grekokatolickiego w Przemyślu. – Sygn. 222. – S. 1–4.

⁷ *Стецик Ю.* Монастирі Дрогобиччини (XIV – початок XIX ст.). – Дрогобич, 2000. – 75 с.; *Його ж.* Дрогобицький василіянський монастир Св. апостолів Петра і Павла: фундаційно-майнові аспекти (кінець XVIII – початок XIX століття) // Історія релігій в Україні. Науковий щорічник. – Львів, 2009. – Кн. I. – С. 606–612; *Його ж.* Монастирський комплекс Дрогобицького василіянського монастиря святих верховних апостолів Петра і Павла (1775–1825 рр.) // Історико-культурні пам’ятки Прикарпаття та Карпат – важливі об’єкти в розвитку туризму. – Львів, 2014. – С. 152–160; *Його ж.* Василіянські монастирі Перемишльської єпархії (кінець XVII–XVIII ст.): монографія. – Дрогобич, 2014. – 388 с.

⁸ ЛННБ ВР. – Ф. 3. – Спр. 1238, 1239, 1254, 1256.

⁹ Там само. – Спр. 1254. – Арк. 2.

¹⁰ Там само. – Спр. 1256. – Арк. 8–10.

* * *

Юрій Стецик (Дрогобич): Біографи ченців Дрогобицького василіянського монастиря Святих верховних апостолів Петра і Павла (1783 р.)

На підставі персональних даних укладено біографи василіянського чернецтва. Подано загальну просопографічну характеристику монахів за наступними критеріями: загальний вік, географічне походження, вступ до чернецтва, складення чернечих обітів, отримання свячень, освітні студії, монастирські та церковні обов’язки.

Ключові слова: біограма, василіани, чернечі обіти, профес, новіціат.

* * *

Yurij Stetsyk (Drohobych): Monkhood Biographies of the Drohobych Basilian Monastery of Saint Supreme Apostles of Peter and Paul (1783)

On basis of personal information the biographies of the basilian monkhood are celled. The general prosopography description of the monks is given on next criteriales: general age, geographical origin, prelude of monkhood, drafting of the monastic oath, receipt of sanctifying, educational studios, monasterial and church duties.

Key words: biography, basilianes, monastic oath, profes, novitiat.